

Medsebojno sodelovanje in vplivanje

Vloga in naloga sveta potrošnikov v krajevni skupnosti ter interesi proizvajalcev

Organizirano delovanje delovnih ljudi in občanov kot potrošnikov je sestavni del njihovih pravic in dolžnosti. Že ustava iz l. 1974 poudarja družbeno vlogo organiziranih potrošnikov ter nujnost povezovanja in usklajevanja njihovih interesov z interesi proizvajalcev. Nadalje je vlogo in pravice organiziranih potrošnikov opredelil tudi zakon o združenem delu l. 1976. Republiški zakon o blagovnem prometu iz l. 1977 pa govori o medsebojnih razmerjih med organizacijami združenega dela in organiziranimi potrošniki. Med drugim določa, da so organizacije združenega dela dolžne sodelovati in se dogovarjati z organizacijami potrošnikov, predvsem o redni in kakovostni preskrbi s posameznimi proizvodi, o razvoju trgovske mreže in lokaciji prodajaln ter o zagotavljanju sredstev za ta razvoj, o izbiri, količini in kakovosti blaga, ki ga prodajajo, o pogojih in načinu prodaje blaga in o delovnem času prodajaln.

Temeljna oblika organiziranih potrošnikov so svetovi potrošnikov v KS, ki rešujejo probleme skupaj z delovnimi organizacijami na področju proizvodnje, blagovnega prometa in storitev, dajejo pobude za odpiranje obratov malega gospodarstva in skrbijo, da občani v KS v kar največji meri zadovoljujejo svoje potrebe. Svet potrošnikov deluje na območju svoje KS, sodeluje pa tudi s tuzi, ki imajo sedež v KS ali pa zunaj nje. Bistveni namen organiziranega delovanja potrošnikov ni varstvo njihovih interesov v ožjem pomenu, temveč gre za sodoben način sodelovanja in vplivanja potrošnikov na usmeritev proizvodnje potrošnih dobrin in v zvezi s tem tudi za ustrezno delovanje vseh s tem povezanih dejavnosti — trgovine, gostinstva, obrti, komunale, storitvenih dejavnosti in podobno.

Naloga sveta potrošnikov je tudi, da občasno obvešča potrošnike o pomembnih zadevah glede preskrbe, izpolnjevanja raznih načrtov in sklepov in o svojem delovanju nasploh.

Glede na široko delovno področje mora biti svet potrošnikov stalno v stiku s potrošniki, zbirati mora njihova mnenja, pripombe, predloge in pritožbe, katere nato preverja in rešuje skupaj s prizadeto delovno organizacijo. Kadar pa gre za predloge ali ugotovitve širšega pomena, jih svet potrošnikov posreduje občinski konferenci svetov potrošnikov ali drugi ustrejni organizaciji.

Svet potrošnikov seveda nima pooblastil, da bi deloval kot nekakšen upravni ali izvršilni organ. Zato pa mora svet KS zagotoviti svetu potrošnikov materialne možnosti za delo. Svet potrošnikov ima vse pravice in tudi možnosti, da se kot pobudnik,

organizator in posrednik s svojimi ugotovitvami in predlogi za ukrepe dogovarja s katerikoli organom ali organizacijo in strokovno službo, ki deluje v KS v okviru samoupravne interesne skupnosti, občine in tudi širše.

Blago kot materialna dobrina je namenjeno potrošniku kot končnem uporabniku. Obstaja cela vrsta zakonskih predpisov o kakovosti proizvodov, ki naj vsi štiti potrošnika. V samoupravni socialistični družbi je potrošnik važen člen v celi vrsti nadzora nad kvaliteto in ceno proizvodov. Povsem napačno je mišljenje, da je nadzor nad kvaliteto in ceno blaga v trgovinah še kako zadeva potrošnike, ki vsakodnevno zadovoljujejo svoje potrebe. Vedno, kadar potrošnik dvomi o kvaliteti ali ceni blaga in se sam ne more predhodno sporazumeti s ponudnikom blaga, lahko to sporoči svetu potrošnikov v KS. Sporočila, pripombe oziroma pritožbe pa naj seveda bodo čim konkretnije, čim bolj utemeljene in dokumentirane in ne pavšalne, kot

npr., da trgovci goljufajo, navijajo cene in podobno.

Naj opozorimo potrošnike še na nekaj važnih zakonskih določil, na katere se lahko pozorni ob vsakodnevem nakupovanju. Organizacije združenega dela, ki opravljajo promet na drobno, so dolžne blago, ki ga prodajajo, označiti s prodajnimi cenami (da jih kupci vidijo) in se teh cen držati, nadalje so dolžne kupcu izdati račun za prodano blago, kadar to kupec zahteva in uporabljati pri manjših pakiranih blaga tak ovojni material, da njegova teža v skladu z dobrimi poslovnimi običaji v blagovnem prometu ustreza teži pakiranega blaga.

Nadalje so dolžne organizacije združenega dela, ki so prodale na drobno proizvod z napako, tega na kupčevo zahtevo zamenjati z novim proizvodom, vrniti kupcu zanj plačani znesek ali pa s kupčevo privolitvijo odpraviti napako na proizvodu.

Zakonski rok za reševanje reklamacij je v SR Sloveniji 15 dni od dneva, ko je kupec vložil reklamacijo.

Glede sadja in zelenjave velja omeniti, da mora biti to poleg cene označeno tudi s kvaliteto. Pakirano sadje in zelenjavo, meso in podobno blago mora biti označeno s težo pakiranja, datumom pakiranja, ceno za kilogram in odgovarjajočim zneskom ter z označbo kvalitete blaga. Mleko, jogurt in podobni izdelki morajo imeti označen datum proizvodnje oziroma rok trajanja. Tehnice v trgovinah in mesnicah morajo biti nameščene tako, da lahko potrošniki istočasno kontrolirajo težo in ceno. Gostinski lokali morajo imeti izobesene cenike, izdelane jedilnike in normative za jedila.

KAJO ŠKORIČ

Rečani — gostje Moščanov

V okviru tradicionalnega srečanja Rečanov in Ljubljančanov so krajevno skupnost Moste obiskali predstavniki pobratene krajevne skupnosti Nikola Tesla z Reke. Po sprejemu na železniški postaji in pozdravnem govoru v prostorih krajevne skupnosti Moste so si gostje ogledali center Most, nato pa so srečanje nadaljevali z delovnimi pogovori. Popoldne so si ogledali spominski kompleks NOB na Urhu in gradnjo stanovanjske soseske Fužine. Na sliki: Gostje in gostitelj pred spomenikom na Urhu

D. J.

Obvezni povzetki gradiv

Konec junija je bila 7. seja sveta za informiranje, politično propagando in izdajanje Naše skupnosti, na kateri so se delegati usmerili v stališča in sklepe predsedstva RK SZDL o informiranju delegatov, še bolj pa v oceno informiranja delegatov v naši občini.

Ocena ugotavlja, da so delegati različno oskrbljeni z informacijami za odločanje. Najbolje so z gradivi oskrbljeni delegati občinske skupščine, saj prejmejo tiskano gradivo v Delegatski turbi in jo prejmejo neposredno iz tiskarne na domove. Slabše so z gradivi oskrbljeni delegati za skupščine SIS družbenih dejavnosti. Gradivo ni tiskano in delegati ga ne prejmejo na domove, temveč na sedeže delov-

nih organizacij ali krajevnih skupnosti. Od tam do delegatov pa so včasih in ponekod prav dolge in zamotane poti. Ker gradiva ne prejme sleherni delegat, so za vsebino delegatskega delovanja še zlasti oškodovane posebne delegacije, katerih imamo v občini kar 119. Še na slabšem so delegati SIS materialne proizvodnje...

Seveda so navzoči to oceno še temeljito dopolnili s svojimi ugotovitvami iz prakse, in se močno zavzeli za boljše obveščanje delegatov. Zavzeli so se za obvezne povzetke, ki jih je dolžan izdelati

vsak predlagatelj gradiv. Vsaj povzetke pa naj bi v prihodnje tiskali v Delegatski tribuni tudi za delegate SIS in te naj bi prejimali neposredno iz tiskarne na svoje naslove.

Potrebno pa je delegate bolje informirati tudi v delovnih organizacijah o delovni organizaciji in v KS o krajevnih skupnostih. Prej ali slej pa bomo morali oblikovati tudi občinski informacijsko-dokumentacijski center, ki bo naše občinsko dopolnilo ljubljanskega INDOK centra.

Seje so se udeležili tudi informatorji iz delovnih organizacij in člani komisije za informiranje pri občinskem sindikalnem svetu, ter OK ZKS. O oceni in zaključkih bosta spregovorila še predsedstvo OK SZDL in družbenopolitični zbor občinske skupščine.

SLAVKO GERLIČA

● NAČRTOVANJE V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH

USKLAJEVANJE PROGRAMOV

Prehajamo v naslednjo fazo priprav planov KS za obdobje 1981—1985. Zato sta komite za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj ter strokovna služba KS organizirala usklajevalne posvete s krajevnimi skupnostmi, na katerih so se dogovorili, kako se usklajevati z različnimi nosilci planiranja. Na posvetih so sodelovali vsi, ki posegajo v planske dokumente krajevnih skupnosti, razen združenega dela. Sodelovali so: komiteja za družbeno planiranje in za družbene

dejavnosti, komunalna skupnost, Soseska, kmetijska zemljiška skupnost, strokovna služba za KS in krajevne skupnosti, razen KS Besnica in Hrušica—Fužine, ki sta bili opravičeno odsotni in je bilo njih usklajevanje preloženo na poznejši termin.

V usklajevalnem postopku so bile prikazane zasnove elementov pri pripravi planov za naslednje plansko obdobje. O nadaljnjem usklajevalnem postopku bomo poročali v naslednjih številkah Naše skupnosti.

LEON ČEPE

● AKTIV NOVINARJEV V OZD

Tudi letos uspešno delo

Uredniki, novinarji in organizatorji obveščanja v delovnih organizacijah naše občine so tudi letos nadaljevali z rednimi mesečnimi srečanji, katerih pobudnik je občinski svet zveze sindikatov.

Že tretje leto so taki sestanki redna oblika njihova dela. Na teh sestankih vedno sodelujejo tudi družbenopolitični ali kulturni ali športni delavci iz občine, ki novinarje seznanijo s trenutno najaktunejšimi zadevami v občini. Mesečne aktualnosti so zato stalna točka dnevnega reda, prav tako pa tudi strokovni pogovor, v okviru katerega obravnavajo teme, zanimive za novinarsko

pisanje. Udeleženci sestanka si vsakokrat tudi ogledajo delovno organizacijo, v kateri je srečanje, še zlasti pa se zanimajo, kako je v njej urejeno obveščanje delavcev. Podobnega aktivna, ki bi združeval vse organizatorje obveščanja v delovnih organizacijah, ni v ljubljanski regiji. Na letošnjih šestih srečanjih, ki so bila organizirana v Gradisu, Slovnu, Žitu, domu družbenopolitičnih or-

ganizacij in v Totri, so se novinarji pogovarjali o ekonomskih stanjih in družbenogospodarskih odnosih v stanovanjskem gospodarstvu, o organizaciji športa, rekreacije in oddiha v občini, pa o ustaljenih prizadevanjih, uresničevanju delegatskega sistema in akciji sindikatov Tisoč delavcev — sodelavcev.

Pogovori in skupni dogovori o delu ter izmenjava izkušenj so v pomoč organizatorjem obveščanja pri njihovem vsakdanjem delu, obenem pa spodbuda tistim, ki tega področja še nimajo najbolje urejenega. D. J.

Ivan Miklavž — jubilent

Skromno, kot vseskozi živi, se je letos srečal z Abrahamom predsednik naše občinske gasilske zveze ter član predsedstva in izvršnega odbora gasilske zveze Slovenije Ivan Miklavž.

Rodil se je pred 50 leti v revni kmečki družini pod Gorjanci. Osnovno šolo je obiskoval v rodnem kraju. A že tedaj je moral trdo delati in v pogovoru ob jubileju je večkrat pripel: »Važna sta zdravje in delo! V gasilske vrste je stopil takoj po vojni. Udeležil se je udarniške akcije na Kraškem polju in v Kočevju. Hodil je tudi v veterinarsko šolo v Kočevju. V Ljubljano je prišel leta 1944. V letih 1950—1952 je služil vojaški rok. V Papirnici Vevče je pričel delati l. 1953 in se takoj vključil v gasilske vrste papirniških gasilcev. L. 1954 je obiskoval tečaj za podčastnike. Gasilski častnik je postal l. 1967. Sedaj je gasilski častnik I. stopnje. Za predsednika naše občinske gasilske zveze je bil izvoljen že leta 1969 in to funkcijo opravlja še danes. Je tudi delegat zbora KS, podpredsednik sindikalne organizacije v podjetju, član MGZ Ljubljana in predsednik zbora izvajalcev v SIS za varstvo pred požarom naše občine. Član ZK je od l. 1952 in je končal tudi partijsko šolo.

Za svoje delo je prejel številna priznanja, med njimi red zasluga za narod s srebrno zvezdo, srebrno priznanje OF, srebrni znak sindikatov, gasilsko zvezdo Jugoslavije II. stopnje, republiško gasilsko odlikovanje III. in II. stopnje in medaljo za požrtvovalnost OGZ.

Ob njegovem življenjskem jubileju mu želimo: Še na mnoga leta in mnogo uspehov tako v gasilski organizaciji in pri drugem družbenopolitičnem delu.

IVAN KOS

Lojze Ocepek in njegovih 70 let

V domu družbenopolitičnih organizacij naše občine so se 21. junija zbrali mnogi predvojni komunisti in revolucionarji, med njimi tudi Stane Bobnar, Lidija Šentjurc in Pepca Kardelj, moščanski komunisti in predstavniki pobratene občine Bileče ter počastili visok življenjski jubilej predvojnega komuniste in revolucionarja, nosilca partizanske spomenice 1941 in člana sveta republike Lojzeta Ocepka.

Lojze Ocepek se je rodil v Trbovljah 21. januarja 1910 kot sin rudarske družine. V organizirano gibanje za pravice delavskega razreda se je vključil leta 1935, ko je postal član SKOJ in v avgustu istega leta tudi član komunistične partije. Zaradi svojega revolucionarnega delovanja je bil pred vojno in med njo večkrat aretirani in zaprt.

V Bileci, kamor je bil interniran leta 1940 skupaj z mnogimi drugimi slovenskimi in jugoslovanskimi revolucionarji, je spoz-

nal tudi svojo bodočo ženo Angelco Dovč. To ga je še trdneje povežalo s kraji v naši občini. Bil je član prvega rajonskega komiteja v Mostah, v katerem je bil zadolžen za politično delo v tovarnah. Tudi po osvoboditvi je opravljal mnoge politične in oblastne funkcije. Revolucionarnemu delu pa je zvest še danes, saj prenaša te tradicije na mlade.

V zahvalo za njegovo dolgoletno delo je Lojzetu Ocepku v imenu komunistov naše občine čestital predsednik občinske konference ZKS Dino Kodar in mu poklonil almanah umetniških upodobitev lika tovariša Tita. D. J.

● RDEČI KRIŽ

Uspela akcija

V tednu solidarnosti je bilo zbranih okrog trideset ton raznih oblačil, obutev in posteljnine. Od tega pa je bila dobra tona neuporabnega blaga.

Akcija je — kot vedno — razgibala aktiviste RK in druge občane, ki so se množično vključili v njeno izvedbo. Sodelovalo je namreč skoraj 500 mladih in čez 100 odraslih — kar 28 od njih se je v akcijo vključilo s svojimi osebnimi avtomobili. Seveda pa ni manjkalo tudi delovnih organizacij, ki so dale na razpolago

svoje kamione. To so bile: Saturnus, Velana, Javna skladišča, HP Kolinska in SAP — Viator — Globus.

Vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri tej akciji, se iskreno zahvaljuje

Občinski svet RK Ljubljana Moste-Pojrc